

2 0 1 7

(November)

COMMERCE

(General / Speciality)

Course : 501

The figures in the margin indicate full marks for the questions

(PUBLIC FINANCE)

(New Course)

Full Marks : 80

Pass Marks : 24

Time : 3 hours

1. (a) 'শুদ্ধ' নে 'অশুদ্ধ' লিখা : 1×4=4

Write True or False :

(i) চৰকাৰী বিত্ত হৈছে এখন চৰকাৰৰ আয় আৰু ব্যয়ৰ এটি অধ্যয়ন।

Public Finance is a study of income and expenditure of a Government.

(ii) বিত্তীয় প্ৰশাসনে তেনে পছাৰ ওপৰত দৃষ্টি আৰোপ কৰে য'ত ব্যক্তিগত নিধিৰ খনৰ আইনসংগত ব্যৱহাৰ সুনিশ্চিত হয়।

Financial administration focusses on the procedure which ensures the lawful use of private funds.

(iii) কৰ ধাৰ্যকৰণ হৈছে চৰকাৰী বাজহৰ এক মুখ্য উৎস।

Taxation is the major source of public revenue.

(iv) চৰকাৰী ব্যয় হৈছে চৰকাৰী তন্ত্ৰসমূহৰ দ্বাৰা বহন হোৱা এক ব্যয়।

Public expenditure is the expenditure incurred by public authorities.

(b) খালী ঠাই পূৰ কৰা :

Fill in the blanks :

- (i) _____ স্থিৰতাই হৈছে অৰ্থনৈতিক স্থিৰতাৰ বাবে এক মূল চৰ্ত।
_____ stability is the basic condition for economic stability.
- (ii) শূন্যভিত্তি বাজেট কৌশল পোনপ্ৰথমে _____ চনত আমেৰিকাত ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল।
Zero-base budgeting technique was first used in America in the year _____.
- (iii) _____ একোজন ব্যক্তিৰ দ্বাৰা প্ৰদত্ত যদিও ইয়াক ব্যক্তিসমূহ, সম্পত্তি অথবা পণ্যসামগ্ৰীৰ ওপৰত আৰোপণ কৰিব পাৰি।
_____ are paid by an individual though they may be levied upon individuals, property or commodities.
- (iv) _____ -এ 'পৰিশোধৰ সমৰ্থতা' তত্ত্বটো উদ্ভাৱন কৰে।
_____ developed the theory of 'Ability to Pay'.

2. চমু টোকা লিখা :

4×4=16

Write short notes on :

- (a) কেইনচৰ চৰকাৰী বিত্তৰ তত্ত্ব
Keynes' theory of Public Finance
- (b) বিত্ত-মন্ত্ৰালয়ৰ কাৰ্যাৱলী
Functions of the Finance Ministry
- (c) কৰ আৰু অনা-কৰ ৰাজহ
Tax and non-tax revenue
- (d) চৰকাৰী ব্যয়ৰ পৰিসৰ
Scope of Public Expenditure
3. (a) আধুনিক সময়ত চৰকাৰী বিত্তৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। লগতে চৰকাৰী বিত্ত আৰু বেচৰকাৰী বিত্তৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যবোৰ উল্লেখ কৰা।
Discuss the importance of public finance in modern times. Also distinguish between public finance and private finance.

8+6=14

অথবা / Or

(b) 'সৰ্বাধিক সামাজিক সুবিধা তত্ত্বটো'-ৰ সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

Critically explain the 'principle of maximum social advantage'.

4. (a) 'বিত্তীয় প্রশাসন' বুলিলে তুমি কি বুজা? বিত্তীয় প্রশাসনৰ নীতিসমূহ চমুকৈ বিশ্লেষণ কৰা। 3+11=14
What do you understand by 'financial administration'? Briefly analyze the principles of financial administration.

অথবা / Or

- (b) 'বাজেট নিয়ন্ত্ৰণ' কি? বাজেট নিয়ন্ত্ৰণ পদ্ধতিৰ কৌশলসমূহ আলোচনা কৰা। 2+12=14
What is 'budgetary control'? Discuss the techniques of budgetary control system.

5. (a) 'চৰকাৰী বাজহ' কি? তলত উল্লেখ কৰা বিষয়সমূহৰ ওপৰত চৰকাৰী বাজহৰ প্ৰভাৱ আলোচনা কৰা : 2+(4+4+4)=14

- (i) বাজহ (প্ৰত্যক্ষ আৰু পৰোক্ষ)
(ii) কৰ বণ্টন
(iii) বৰ্তমান আৰু ভৱিষ্যৎ প্ৰজন্ম

What is 'public revenue'? Discuss the effects of public revenue on the following :

- (i) Revenue (Direct and Indirect)
(ii) Tax distribution
(iii) Present and future generation

অথবা / Or

- (b) 'কৰনীতি' বুলিলে কি বুজা? আদাম স্মিথৰ কৰনীতিটো উল্লেখ আৰু ব্যাখ্যা কৰা। 2+12=14
What do you mean by 'canons of taxation'? State and explain Adam Smith's canons of taxation.

6. (a) "চৰকাৰী ব্যয় বিষয়টো চৰকাৰী বিত্তৰ ওপৰত এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে।" এই বাক্যশাৰী আলোচনা কৰা। লগতে চৰকাৰী ব্যয় আৰু বেচৰকাৰী ব্যয়ৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যবোৰ উল্লেখ কৰা। 10+4=14
"The concept of public expenditure plays a very important role in public finance." Discuss this statement. Also distinguish between public expenditure and private expenditure.

অথবা / Or

- (b) তলত উল্লেখ কৰাবোৰ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা : 7+7=14
Briefly explain the following :

- (i) চৰকাৰী ব্যয় আৰু অৰ্থনৈতিক স্থিৰতা
Public Expenditure and Economic Stability
(ii) চৰকাৰী ব্যয় আৰু অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন
Public Expenditure and Economic Growth

(Old Course)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

1. তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

1×8=8

Answer the following questions :

(a) 'বিত্ত' বুলিলে তুমি কি বুজা ?

What do you mean by 'finance'?

(b) 'সৰ্বাধিক সামাজিক সুবিধা তত্ত্বটো' কোনে উদ্ভাৱন কৰিছিল ?

Who developed the theory 'principle of maximum social advantage'?

(c) CAG-ৰ পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

What is the full form of CAG?

(d) ZBB কি ?

What is ZBB?

(e) 'কৰ' আৰু 'মাচুল'-ৰ মাজত থকা যি কোনো এটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

Mention any one distinction between 'tax' and 'fees'.

(f) 'পৰোক্ষ কৰ' কি ?

What is 'indirect tax'?

(g) চৰকাৰী ব্যয় আৰু বেচৰকাৰী ব্যয়ৰ মাজৰ এটা সাদৃশ্য উল্লেখ কৰা।

Mention any one similarity between Public Expenditure and Private Expenditure.

(h) 'ঘাট বিত্ত' কি ?

What is 'deficit financing'?

2. চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

4×4=16

Write short notes on (any four) :

(a) চৰকাৰী বিত্ত—ধনাত্মক বিজ্ঞান হিচাপে

Public Finance—as a positive science

(b) কাৰ্যকৰণ বাজেট

Performance Budget

(c) কৰযোগ্য সমৰ্থতা
Taxable Capacity

(d) চৰকাৰী ব্যয়ৰ পৰিসৰ
Scope of Public Expenditure

(e) বিত্তীয় আয়োগ (বৰ্তমানৰ)
Finance Commission (Recent)

3. (a) 'চৰকাৰী বিত্ত' কি? অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক কল্যাণৰ আহিলা হিচাপে চৰকাৰী বিত্তৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা। 2+10=12

What is 'public finance'? Discuss the role of public finance as a tool of economic and social welfare.

অথবা / Or

(b) 'সৰ্বাধিক সামাজিক সুবিধা তত্ত্বটো' চিত্ৰ সহকাৰে বৰ্ণনা কৰা। ইয়াৰ বাস্তৱ সমস্যাসমূহ আলোচনা কৰা। 8+4=12

Explain the theory of 'principle of maximum social advantage' with the help of diagram. State its practical problems.

4. (a) 'বিত্তীয় প্ৰশাসন' কি? বিত্তীয় প্ৰশাসন কাৰ্যকৰী হৈ থাকিবলৈ কোনবিলাক নীতি মানি চলিব লাগে? বিত্তীয় প্ৰশাসনৰ চাৰিটা মূল উপাদানৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 2+3+6=11

What is 'financial administration'? What are the guiding principles for the operation of financial administration? Discuss about four ingredients of financial administration.

অথবা / Or

(b) 'শূন্যভিত্তি বাজেট'ৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। শূন্যভিত্তি বাজেটৰ বিভিন্ন স্তৰৰ বিষয়েও লগতে উল্লেখ কৰা। 6+5=11

Discuss about the main features of 'zero-based budgeting'. Also mention about the various steps involved in zero-based budgeting.

5. (a) চৰকাৰী ৰাজহৰ বিভিন্ন উৎসসমূহৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা। চৰকাৰী ৰাজহৰ সৰ্বোৎকৃষ্ট শ্ৰেণীকৰণ কোনটো হ'ব পাৰে সেই বিষয়ে তোমাৰ মতামত দাঙি ধৰা। 8+3=11

Describe various sources of Public Revenue. What in your opinion can be the best classification of the sources of Public Revenue?

অথবা / Or

(b) "ভাৰতৰ দৰে এখন দেশৰ বাবে কৰ হৈছে এক আৱশ্যকীয় আহিলা।" এই বাক্যশাৰী আলোচনা কৰা। 11
"Tax is an important tool in the development of a country like India."
Discuss.

6. (a) অধ্যাপক ডেল্টনে শ্ৰেণীকৰণ কৰা ধৰণেৰে চৰকাৰী ব্যয়ৰ বিভিন্ন লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্যসমূহ আলোচনা কৰা। লগতে চৰকাৰী ব্যয় আৰু বেচৰকাৰী ব্যয়ৰ মাজত থকা প্ৰভেদসমূহ উল্লেখ কৰা। 6+5=11

Discuss about the various aims and objectives of Public Expenditure as classified by Prof. Dalton. Also distinguish between Public Expenditure and Private Expenditure.

অথবা / Or

- (b) উৎপাদন আৰু বিতৰণৰ ওপৰত চৰকাৰী ব্যয়ৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 6+5=11
Discuss the effects of public expenditure on production and distribution.

7. (a) ভাৰতৰ আন্তঃ আৰু বহিঃ চৰকাৰী ঋণৰ বৃদ্ধিৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা। 5½+5½=11
Write a note on growth of internal and external public debt in India.

অথবা / Or

- (b) তলত উল্লেখ কৰাৰ ব্যাখ্যা কৰা : 5½+5½=11
Explain the following :

- (i) নগৰ নিগম
Municipal Corporation
- (ii) গাঁও পঞ্চায়ত
Gram Panchayat